

PATLAFON

Informačník pro amatérské patlálky
&
ČeskoSlovenský maliarsky klebetník

27. prosince 2012

Milí patlálkové a vážení, ba dokonce velevážení přátelé a příznivci!

Koutek neumělcův

aneb Jak to mrším já?

Přiznám se, že ohlas na moje neumělecké přístipkářské blábolení o tom, jak si připravuji podklady pro malbu, mne nečekaně zaskočil a to tím, že mi dorazily ohlasy pozitivní, vstřícné, nikoliv tedy anonymní výhružky a výkřiky vole i nevole. A s tím přišly i další dotazy. Podle známé zásady, kdo to neumí, ten to učí, zvedám tedy rukavici a, nežli budu ve svých blábolech pokračovat, musím vydat varování:

1. Máte právo to nečíst. (Profesionálové a skoroprofesionálové to mají zakázáno výslovně)
2. Budete-li to číst, máte právo to nezkoušet.
3. Cokoliv vyzkoušíte na základě mých keců, může být použito proti vám.
4. Nic z toho, co píšu, není prověřeno staletími.
5. Nic z toho, co píšu, není určeno lidem, kteří neznají pojem "hospodárnost" (což je bohužel většina národa).

Pro ty, které to neodradilo a mají chuť si zaexperimentovat: Nevytváříte-li zrovna dílo s ambicí umístit jej v Louvru nebo v NG, pak nevylévejte starou fermež. Poslouží vám docela dobře místo lněného oleje, Je to totiž skoro totéž. Mohlo by to vadit možná u portrétů a zasněžené krajiny, ale v běžné krajinomalbě nebo v malbě s vícebarevnými motivy jsem žádný posun ke žloutnutí nepozoroval. Místo terpentýnu se dá bez problémů použít jedno z nejobvyklejších ředidel na olejové, fermežové a syntetické barvy, přesněji emaily (teď mluvím o těch barvách na okna a ploty) známé většinou pod označením S 6006 a S 6005, nebo pod názvem Ředidlo na olejové a syntetické barvy. Protože by teoreticky jejich podstatnou složkou měl být xylen, kdo tedy máte volnější přístup k toluenu nebo xylenu (běžná průmyslová rozpouštědla, spotřebovávaná v průmyslu po kanystrech, takže 50 ml žádná krádež), klidně je použijte také. Mám to vyzkoušeno.

Pár slov k olejovým barvám. Je asi známo, že existují barvy olejové mistrovské a školní (studentské, žákovské). Ty první mají zaručenou vysokou kvalitu a jsou také pro začínajícího amatéra zbytečně drahé. Ty druhé svému účelu dostojí dostačujícím způsobem a není třeba se jich bát. Jejich ceny jsou mnohem

přijatelnější. Drahé barvy z vás Rembrandty stejně neudělají (na to je potřeba něco zcela jiného). Kdo má možnost nakupovat v řetězcích, tak občas mají levné sady olejových barev v Lidlu, kupoval jsem i v Penny, a víceméně ve stálé nabídce má sadu olejových barev Hornbach (cena tam kolísá mezi 90-100 Kč za sadu, což v porovnání s cenami 40-100 za tubu ve Výtvarných potřebách je jistě rozdíl úctěný pro peněženku).

Takže pokud, podobně jako já, nemalujete s cílem vystavovat na světových galeriích, klidně používejte studentské sady. Rychle ale přijdete na to, že nevýhodou sad je to, že se barvy nespoteblovávají stejnoměrně. Nejvíce vám asi bude chybět barva bílá. U té jsem zjistil, že je lepší ji nakupovat v 500 gramovém balení (případně větším) v plechovkách. Ve výtvarných potřebách je asi mít nebudou, ale jistě budou ochotni vám ji plechovku objednat. Bez větších problémů se dají sehnat v internetových obchodech, ale spojte to radši s větší objednávkou, protože ceny poštovného jsou už zcela mimo hranice chutnosti a menší zakázky se poštovným neúměrně zdražují. Sledujte akce těchto obchodů, často mají barvy ve slevě nebo občas v akci "doprava zdarma" (Naposledy jsem plechovku bez problémů koupil v internetovém obchodě Amatérské obrazárny, ten dosud existuje a není to reklama, ale zkušenost - <http://www.vytvarne-potreby-ao.cz/>, aktuálně tam nabízejí 400 ml plechovku titanové běloby za necelých 350 korun zatím českých). . Není problém si takovou bělohu trochu nastavit bílým industrolem, tedy bílým syntetickým emailem, ve větším množství jsem to nezkoušel, v malém to však funguje dobře.

Pro ty, kteří se ovšem nebojí experimentovat, může být zajímavou zkušeností, že dobře se dá malovat i samotnými syntetickými e-mailly. Jako student jsem kdysi pracoval na brigádách v n.p. Barvy-laky a velký dojem na mne zanechal jeden tovární umělec, který syntetickými emaily maloval krajinky a akty na víka od sudů. Takže nejen ploty a okna, ale i (ne)umělecká díla lze těmito emaily vytvářet. Zbytky syntetických, fermežových a olejových e-mailů se navíc s uměleckými olejovými barvami docela dobře snášejí. Jejich jedinou nevýhodou je větší tekutost, kterou lze snížit jednak opatrným (hlídaným) odpařením rozpouštědla v nich obsaženého (aby se vám nevytvořil škraloup nebo to neztuhlo úplně), nebo právě mícháním s barvami „uměleckými“. Kouzla s nějakým zahušťovadlem jsem nezkoušel, to už by se to asi zase prodražovalo, a mně vždy šlo o to malování nějak "oblacinit", má-li s tím však někdo zkušenost, rád ji přijmu i umožním zveřejnit.

Co opravdu nedoporučuji, je míchat si barvy z práškových pigmentů doma. Vyzkoušel jsem, zavrhl jsem, a to jako (dávno tomu) chemik jsem měl ledacos z pomůcek k dispozici. Průmyslovému třetímu tříválci se prostě

Hony: **Cesta ke Smržovu**,
syntetický email (Industrol)

podomácku konkurovat nedá. Staří mistři na to měli učedníky, pomocníky a mučedníky, které s tím za hladovou mzdu týrali i několik let, než je k něčemu pořádnému pustili. Pokud to ještě někdo dnes dělá, pak ho k tomu vedou důvody historické, restaurační (ve smyslu restaurování obrazů, nikoliv malování v restauraci), ale ti se ani mezi čtenáři těchto řádek nenacházejí, viz bod 1. výše uvedeného varování. Když je veledílo hotovo a suché, je většinou třeba ho nalakovat. Jednotlivé barvy mají různý lesk, některé jsou vyložene "zapadlé", což působí na diváka rušivě. V mladistvém nadšení jsem vyzkoušel lak starých mistrů - damarový lak. Brzy jsem to vzdal. Jednak je drahý, jednak sám poměrně dlouho schne a co je nejhorší - vyžaduje dokonale proschlou olejomalbu (ale to je záležitost týdnů, ne-li měsíců). Pokud není malba dostatečně proschlá, pravděpodobně ji nátěrem rozmažete nebo jinak poškodíte.

(Pozor, to "schnutí" u olejových a fermežových barev je nepřesný pojem, olejová barva neschne, ale polymeruje, čili nevratně síťuje na molekulární úrovni vlivem kyslíku – teplem

to moc neurychlíte, spíše se vám barvy mohou začít roztékat, jsou v nezpolymerovaném stavu docela termoplastické. Už se mi to podařilo - vystavil jsem obraz na sluníčko a zapomněl na něj. Děly se věci... Tady

někde se zřejmě nachází příčina různých slzících svatých obrázků. Jen syntetické emaily jsou suché zhruba za 2 hodiny, protože ztuhnou odpařením rozpouštědla.

Já tedy obrazy na závěr zcela neumělecky lakuji akrylovým sprejem značky BAUFIX nakupovaným v občasných akcích LIDLu v ceně asi 65 Kč za butylku. Nakoupím-li 3 kusy, mám na dlouho vystaráno. Stříkám tím obrazy už po dvou či třech dnech, prostě když už se mi jeví, že nelepí (jestli to někdy trvá 5 dnů, tak mě, prosím, nechtejte za slovo, pochopitelně záleží na tloušťce vrstvy barvy, použité šarži líného oleje či fermeže atd.)

Jste obdivuhodní, jestli jste to dočetli až sem. Teď si ale otevřete knížku od Parramona nebo jinou odbornou literaturu, a dělejte to tak, jak to píší tam. Rád zveřejním vaše zkušenosti.

Nadávký také, pokud nebudou anonymní. Příště si povíme něco o tom, jaké štětce používají neumělci a jak retušovat vady.

Zdraví vás **malířský příštipkář a neumělec H.** (pevně doufajíc, že se ozve někdo autoritativní a začne sem neumělcům a budoucím Mistrům psát o tom, jak to dělají opravdoví umělci).

~~~~~

OZNÁMENÍ A SDĚLENÍ:

* Náš společný *kámoš* E.F.K., který připravuje almanach, přehled málo známých (jinak pochopitelně vynikajících umělců, tedy i vás), mimoděk utrousil, že jich v tuto chvíli má asi 80, přičemž tam pravděpodobně chybíte právě vy. Takže neváhejte, pošlete mu svůj stručný životopis, případně umělecké kredo, a také v příloze obrázky, prý až do počtu 30. On je umělecky třídit a hodnotit nebude. Zatím to vypadá, že Vás bude řadit jmenovitě abecedně.

* Na WA je nějaký mnou nedefinovatelný problém se vkládáním článků (již jsem reklamoval). Proto si dovolím využít současné (doufám, že) sváteční nálady, zneužít svého práva blábolit si sem, co uznám za vhodné (dokud mne někdo nenahradí) a pozvat Vás na návštěvu svatých poustevníků, jimž jsem věnoval letošní advent – stačí kliknout na tento odkaz <http://hony.safrovi.eu/forum/text.php?id=1084>
Vyjadřování vole i nevole je možné v tamní diskusi.

*Z diskuse na WA, kterou ale málokdo z Vás navštěvuje, si dovolím přepokopírovat tento příspěvek, protože má širší platnost (vytrhnu ho ze souvislosti, celé to najdete v čase 23/12/2012 18:18:54):

Příznám se, že mě role jakéhosi dirigenta sice těší, ale současně svazuje, zvláště když z jiných portálů chodí výčitky, kde jsem a proč tam nediskutuji, že je tam mrtvo a pod. Takže prosím pěkně, uctivě a naprosto nezákladně a bez postranních úmyslů - nečekejte na Godota. Je to ve Vás všech. Na jakoukoliv diskusi musí být nejméně 2 a čím více, tím lépe. Bez Vašeho hlasu to nejde, nepůjde a zvadne. Je tady nejméně stovka malířů. Kolika z nich jste kdo zapsal někdo něco nejen pochvalného, ale i povzbudivě kritického k jejich dílu? Víím, že se tam opakují stále stejná 2-3 jména. Ale to je málo. Víím, že je tam spousta lidí, kteří se tu nijak neprojevují. Ale PATLAFON posílám na 170 adres a možná to ještě rozšířím ve prospěch některých známých, kteří tu na WA nejsou. Ovšem zase: čekat až vyjde další PATLAFON, je trochu málo. Nesmírně si považují těch, kteří tady ty galerie WA projedou, vyberou 8-12 obrázků, které se jim líbí, pošlou mi jejich seznam, a já ho pak s obrázky proženu PATLAFONEM a ono se to dostane i s Vaším krátkým komentářem všem 170 lidem. Třeba je to vyprovokuje. Mohu říci, že PATLAFON odmítlo jen asi 7 lidí, a jednu adresu jsem zrušil, protože dáma se cítila dotčena mou (uznávám netradiční) pf-kou (Nezlobím se na ni, chápu, že mně všichni nemusí). Považuji si všech, kteří položí nějaký dotaz, ať už se týká Dřevohostic, Doudleb či malířské techniky - je to zase důvod ke komunikaci. Vážím si všech, kteří pošlou vlastní zkušenost s čímkoliv. Vážím si všech, kteří slušně vysloví nesouhlas a současně pozitivní návrh. Takže pište, kritizujte, dotazujte se, hodnotte, chvalte, povzbuzujte, polemizujte. Začněte právě Vy, právě Vy, kteří to teď čtete, protože ti ostatní mají mindrák a trému, a čekají až začne někdo druhý (také jedno z neblahých dědictví minulé éry, obava projevit vlastní názor - a když už, tak jen sprostě a anonymně).. Proto s chutí do toho!

Ťapka si za sjednocující prvek obrazů vybrala modrou barvu a vynesla jména autorů. Zkuste si je vyhledat sami, možná objevíte netušené poklady a podělíte se o ně a svůj výběr i s námi.

Modrý svět

Miluji modrou barvu. Modrou vodu v níž se zrcadlí nebe, jehož barva slibuje pěkné slunečné dny. Rozhodla jsem se vybrat si z galerie WorldArts několik obrazů s modrou barvou. Možná je znáte, možná jste si jich dosud nevšimli. Nebudu uvádět jména autorů, jen obrazy a nechám je na vás působit. Pokud si prohlédnete galerie jednotlivých malířů, jistě najdete spousty obrazů, které vás potěší stejně, jako potěšily mnou vybraná díla mě osobně.

Tyto obrazy mi povídají pohádky o krásných letních nocích a tajemstvích, ukrytých pokladech a začarovaných princeznách.

Modrým autíčkem kolem modrého ptáčka se vypravím do krajin, kde ve svém království čeká

na nás čeká královna v modrých šatech.

Její začarovanou dceru mi pomůže hledat ptáček, který létá vysoko do oblak a daleko vidí.

Zapírá: jdi dál, tam, co rostou modré bodláky, za ostrými hřebety skal, za mořem s lodkou

za rozkvetlou loukou a dál, v mlžných údolích Yosemitekého parku....

.... Ne, nebudu vám povídat, jak pohádka skončila. Je na vás, abyste si ji dovyprávěli sami podle obrázků, které najdete v galerii.

~~~~~

Tolik Soňa, „Ťapka“. A teď Vy/Ty! Co se Vám/Tobě líbí a co by podle Vašeho/Tvého názoru neměli ostatní přehlédnout?

Pokračování zase někdy příště. Ahoj!

~~~~~

PATLAFON – samizdatový plátek určený k informačnímu obtěžování malířské komunity. Obtěžování se lze zbavit hláškou na adrese cmuchalek@centrum.cz, obzvláště pikantní hlášky jsou vítány. Vychází pravidelně nepravidelně, bez souhlasu státních byrokratů. Všechny zapomenuté chyby v testu padají na hlavu šéf-pisálka. Hanba mu!

Šéf-pisálek Honý

